

Валентина КАЩУК

редактор відділу студентської молоді

У межах Міжнародного інтеграційного проекту для студентів, магістрантів і аспірантів "Школа відкритого розуму" в Кременецькій гуманітарно-педагогічній академії ім. Тараса Шевченка і Тернопільському національному педагогічному

університеті ім. Володимира Гнатюка відбулась XIII міжнародна зустріч, до програми якої входили наукова конференція і майстер-класи за спільною тематичною проблематикою "У світі знаків: проблема вербального і невербального". Співорганізаторами виступили постійні учасники Міжнародного проекту — Кременецька гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка, Тернопільський національний педагогічний університет ім. Володимира Гнатюка, Кам'янець-Подільський національний університет ім. Івана Огієнка, Університет імені Яна Кохановського в Кельці (Польща), Технічно-гуманітарна академія в Бельсько-Бялій (Польща), Центр східної культури (м. Кельце, Польща) і Альманах "Studia Methodologica" (м. Тернопіль), Національний університет "Острозька академія".

Організаційний комітет цьогорічної зустрічі учасників Проекту очолювали професори Афанасій Ломакович (Кременецька гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка), Олег Лещак (Університет імені Яна Кохановського в Кельці) і доцент Оксана Лабащук (Тернопільський національний педагогічний університет ім. Володимира Гнатюка). Обов'язки секретарів Оргкомітету виконували доценти Ришард Стефановський (Університет імені Яна Кохановського в Кельці) та Олена Пасічник (Кременецька гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка). Активно працювали в Оргкомітеті науково-педагогічні працівники українських і польських ВНЗ Сергій Волковинський (Кам'янець-Подільський НУ ім. Івана Огієнка), Михайло Лабащук (Технічно-гуманітарна академія в Бельсько-Бялій), Ігор Папуша (Тернопільський НПУ ім. Володимира Гнатюка) і Катажина Нобіс-Влязло (Центр східної культури, м. Кельце), а також молоді науковці: аспірант Галина Горба, магістранти Уляна Майданюк і Юрій Вітяк, студенти Тетяна Клипка й Ірина Дмитришин.

Програма тернопільського етапу Міжнародної зустрічі включала її офіційне відкриття, перше пленарне засідання наукової конференції "У світі знаків: проблема вербального і невербального" і групу майстер-класів, тематика яких мала безпосередній стосунок до програми конференції: "Бінарні опозиції в мові та культурі" (модератор Оксана Лабащук), "Прояви аксіологічних підстав у політичній діяльності" (модератор Ришард Стефановський), "Фрейми і скрипти результативності" (модератор Ігор Папуша), "Онтологія інформації та лінгвсеміотики" (модератор Олег Лещак) і "Жанрова система як семіотична проблема" (модератор Деніс Чик, Кременецька гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка).

На кременецькому етапі Міжнародної зустрічі завершилися робота окремих майстер-класів і була повністю виконана програма наукової конференції, на якій означена тематика вирішувалась у трьох проблемних аспектах: "Явне і неявище у публічному дискурсі", "Мова і семіотика" та "Виразжене і невиразжене у художньому тексті".

Першу проблематику висвітлювали 8 польських і 11 українських молодих науковців. Євеліна Каня (Бельсько-Бяля), Дагмара Корчинська, Анна Плеч, Анна Хлопек, Кароліна Бугайська, Ярослав Чарнота, Йоанна Коваль-

чук і Йоанна Хмільовська (Кельце) характеризували вербальні та невербальні складники образу міста на прикладах конкретних польських міст, проблеми комунікації в президентській кампанії у Польщі 2015 року на підставі дебатів, лозунгів і плакатів; вирішували питання вербальної і невербальної семіотизації в офіційно-правовій сфері діяльності; здійснювали лінгвсеміотичний аналіз дискурсу про літературні твори в мережі Інтернет, спроби типологізації

вільних комунікативних актів, концептів "щастя" і "нещастя" в польському та російському фольклорі; пояснювали застосування невербальних знаків у різних ситуаціях.

Частину тем взяли на себе студенти Кам'янець-

Подільського національного університету ім. Івана Огієнка Тетяна Ясінчук ("Селфі та інстаграм як симулякри соціального життя"), Оксана Грушанська ("Зміна контекстуальності романтики в соціальних мережах") і Богдана Хома ("Сатира як приховане самоусвідомлення помилок для розвитку"). Студент Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка Володимир Барна характеризував візуалізацію структурної семантики.

Вагомий внесок у вирішення проблем явного і неявного в публічному дискурсі зробили студенти — члени Наукового товариства нашої академії. Анна Сілка розкрила "Вербальні та невербальні аспекти впливу релігії на людину", а Марія Клизуб — тему "Психологія обману: невербальна система прояву" (науковий керівник — доцент Наталія Савелюк). Певною мірою соціально небезпечне питання "Соціально-педагогічні проблеми виховання брехливих дітей" зачепила Олеся Шматюк. Майбутнього вчителя німецької мови Ольгу Філіпову зацікавили "Психолого-педагогічні проблеми вільного часу старшокласників", а її одногрупницю Ольгу Гануліч — "Виховання у дітей "діяльної любові" до матері". Наукове керівництво їхніми дослідженнями здійснювала завідувач кафедри педагогіки і психології, доцент Л.М.Кравець. Представники філологічного факультету Ольга Микуляк і Зоряна Руднік аналізували роль невербальних засобів у міжкультурній комунікації та професійному спілкуванні. Їх наукові пошуки спрямовувала завідувач кафедри української мови та літератури, доцент І.О.Волянчук.

За напрямом "Мова і семіотика" працювали студентка НУ "Острозька академія" Вікторія Назарук ("Апелативнація у медійному тексті") та студенти Кам'янець-Подільського НУ ім. Івана Огієнка Наталія Заболотна ("Особливості фемінного невербального спілкування"), Марія Троян ("Концепт "мир" у дипломатичному дискурсі на основі промов Барака Обами") та Юлія Боднар ("Роль невербальних знаків в успішному спілкуванні").

Польські студенти з Технічно-гуманітарної академії в Бельсько-Бялій Ельжбета Кубіца, Катажина Пач, Наталія Галка, Кінга Лясек запропонували власне бачення "фальшивих елементів" у праці перекладача-інтерпретатора мови тіла в процесі комунікації, семантики і прагматики знаку "чорний кіт", еквівалентних відношень між польськими та російськими прислів'ями. Студенти Університету імені Яна Кохановського в Кельці Каміл Кліш, Маркіян Павліцкі, Пауліна Мачульська, Александра Цедровська зосередились на вербальних і невербальних гіпотетичних складових семіотичної інтеракції, кінетиці та кінестетиці мови тіла жінок і чоловіків, на сполучних формах існування неперекладних текстів, проблемах вербальної репрезентації музичних образів засобами мови.

Наші молоді науковці вивчали "Особливості актуалізації мовленнєвих актів з подвійною ілюкцією" і "Мовні особливості засобів вираження майбуттєвості в англомовному дискурсі" (Катерина Чижук і Наталія Бартух; науковий керівник — завідувач кафедри англійської філології, доцент Наталія Воронцова), "Процес семіозису метафори як знака та її інтерпретація в дискурсі" (Іван Прокіпчук; науковий керівник — професор кафедри англійської філології Анатолій Янков), "Комбіновані ідеограми на сторінках англомовних Інтернет-чатів" і "Англомовні семантичні та невербальні складові

Інтернет-дискурсу" (Надія Данік і Надія Малишик; науковий керівник — доцент кафедри англійської філології Наталія Янусь). До теми "Вербалізація концепту "money" в англомовному сленгу" звернулася Богдана Христинюк (науковий керівник — старший викладач кафедри англійської філології Мар'яна Слободян).

Третю теоретичну проблематику наукової конференції "Виразжене і невиразжене у художньому тексті" вирішували студенти і магістранти українських вищих закладів освіти. Тернопільяни Олена Крушельницька, Марія Підодвірня, Світлана Бартиш, Галина Горішна, Антоніна Лахманюк, Юрій Вітяк висвітлювали такі проблемні питання, як парадигма мовленнєвих жанрів у романах Юрія Андруховича, семіотичні механізми трансляції міфу про золотий вік у поезії для дітей, концепти "свої" і "чужі" в поетичних текстах на тематику Української Революції Гідності, взаємодія вербального і невербального аспектів наративного тексту, вербальні маркери епістолярного стилю у творчості письменників.

Студенти Кам'янець-Подільського НУ ім. Івана Огієнка Дмитро Коваленко й Оксана Кунько запросили своїх колег до дискусії з питань контекстуальності реальності в романі "S.N.U.F.F." Віктора Пелевіна та когнітивної градації символу "яскраво-червона літера" в однойменному романі Натанієля Готторна.

Група юних науковців нашої академії під керівництвом багаторічного учасника "Школи відкритого розуму", доцента Олени Пасічник працювали над низкою літературознавчих питань: "Чужа думка" як чинник руйнування особистого щастя. За повістю Любка Дашвар "Молю з кров'ю" (Ольга Стус), "Топос Волині" у повісті Олександра Купріна "Олеся" (Катерина Мишко), "Вербальне спілкування Юліуша Словацького з "близькими серцю поета" жінками" (Тетяна Герман, Ольга

Чохрій), "Проза Василя Слупчука: особливості дискурсу" (Мирслав Клебанюк, Юрій Коханевич), "Вербальні та невербальні виміри впливу особистості вчителя на учня. За повістю Чингіза Айтматова "Перший учитель" (Ганна Луцук), "Епістолярій Юліуша Словацького як приклад вербального спілкування" (Ольга Макаренко). Доцент Ірина Комінярська спрямувала роботу студентів-пошуковців на дослідження творчості відомого українського прозаїка Уласа Самчука: Софія Шандрук дала характеристику журналістці Уласа Самчука в період Другої світової війни, а Інна Ісаєнко проаналізувала психологічний портрет героя за його романом "Марія".

Юні науковці — учасники дискусії — отримали дипломи Міжнародного інтеграційного проекту для студентів, магістрантів і аспірантів "Школа відкритого розуму", де відмічена їх активна участь у майстер-класах і Міжнародній науковій конференції та наголошено, що дипломант успішно пройшов тренінг у сфері методології гуманітарних наук і виступив з актуальною доповіддю на конференції.

Учасникам "Школи відкритого розуму" була запропонована широка культурна програма. Вони здійснили екскурсійне знайомство зі старовинними волинськими містами Дубно і Кременець, відвідали визначні місця Тернополя і Львова. У Кременці побували на Замковій горі і в Ботанічному саду, відвідали Літературно-меморіальний музей Юліуша Словацького, ознайомились з експозиціями музеїв академії (Музею історії навчального закладу, Кімнати-музею художника Ростислава Глуква, Музею довоєнної фотографії), оглянули

Виставкову залу та картинну галерею, де представлені роботи викладачів і студентів академії, а також стали учасниками трьох літературно-мистецьких вечорів: вечора знайомств, вечора української культури і вечора польської культури.

Завершальним акордом XIII і, безумовно, успішною, а тому й щасливою зустрічі юних науковців України та Польщі стало символічне Прощальне Вогнище, біля якого продовжувалися гарячі дискусії, зміцнювалися щирі взаємини і сердечна дружба юної інтелектуальної еліти двох країн, а також формувалися підстави для нових продуктивних зустрічей.